Baggrundsdokument for

GREENSTAY DENMARK kriterier

Mikal Holt Consult – Græsmarken 17 – 4140 Borup – Denmark
Mail: Gronturisme@gmail.com – Tlf. +45 61 34 56 79 - CVR: 45530124

Indhold

FREMTIDSSIKRING AF GREENSTAY-KRITERIER 2
BAGGRUND FOR KRITERIEREVISIONEN 2
PROCESSEN FOR KRITERIEREVISION 3
INDDRAGELSE AF EKSPERTISE 3
GREENSTAY-KRITERIER I ET LIVSCYKLUSPERSPEKTIV 3
ÅBEN HØRINGSPROCES 4
BEHANDLING AF HØRINGSSVAR OG VEDTAGELSE 4
TIDSLINJE 5
SÆRLIGE I FORHOLD TIL KRITERIERNE 6
EKSISTERENDE KRITERIER 6
UDGANGSPUNKT 6
KRITERIER I FORHOLD TIL VERDENSMÅLENE 6
OVERORDNET 6
OVERBLIK 7
SPROG OG EJERSKAB 7
BAGGRUND OG GUIDE FOR GREENSTAY KRITERIER 8
4. INFORMATION OG GÆSTEINVOLVERING 8
6. VAND OG RENGØRING 10
7. ENERGI OG TRANSPORT 15
12. INDKØB, DRIFT OG MILJØLEDELSE 16
13. ENERGI, INDEKLIMA OG TEKNISKE LØSNINGER 20
15. NATUR OG BIODIVERSITET 24
I FORHOLD TIL LOVGIVNING 27
SAMLET KONKLUSION PÅ KRITERIERNE 28
BILAG - LIVSCYKLUSPERSPEKTIV (LCA) 29

Fremtidssikring af GREENSTAY-kriterier

Denne rapport beskriver baggrunden for, processen omkring og indholdet i revisionen af GREENSTAYs kriterier med henblik på at fremtidssikre ordningen. Revisionen skal ses i sammenhæng med arbejdet med at fremtidssikre GREENSTAYs certificeringsproces.

GREENSTAYs eksisterende kriterier rummede allerede mange stærke elementer, men der var samtidig et potentiale for at styrke dem yderligere. Derfor blev der gennemført en grundig revision med en åben proces, hvor relevante faglige kompetencer og interessenter blev inddraget.

Ved revisionen af kriterierne blev der lagt vægt på, at GREENSTAY fortsat skulle være en troværdig certificeringsordning, som samtidig er økonomisk og driftsmæssigt bæredygtig – både for de virksomheder, der deltager, og for den organisation, der driver ordningen.

Revisionen havde derfor til formål at styrke kvalitet, dokumentation og troværdighed uden at gøre kriterierne eller certificeringsprocessen unødigt komplekse eller ressourcekrævende.

Baggrund for kriterierevisionen

Revisionen af GREENSTAYs kriterier blev gennemført for at styrke ordningens faglige grundlag og sikre overensstemmelse med principperne i ISO/IEC 17065 om blandt andet upartiskhed, gennemsigtighed, dokumentation og troværdig tredjepartscertificering.

Samtidig skal kriterierne understøtte de stigende krav fra EU til dokumentation af bæredygtighedsindsatser og miljøpåstande og sikre, at GREENSTAY fortsat kunne være en relevant og anerkendt certificeringsordning for campingbranchen.

Revisionen blev desuden gennemført i lyset af ændringerne i markedsføringslovgivningen, som træder i kraft den 27. september 2026 som følge af EU-direktivet Empowering Consumers for the Green Transition (ECGT).

De nye regler skærper kravene til dokumentation af miljø- og bæredygtighedspåstande og har til formål at forebygge greenwashing. Reglerne stiller blandt andet større krav til bæredygtighedsmærker og certificeringsordninger samt til gennemsigtighed, dokumentation og uafhængig kontrol.

Revisionen af GREENSTAYs kriterier og certificeringsproces blev derfor gennemført med henblik på at sikre, at ordningen er rustet til både gældende og kommende krav til troværdig bæredygtighedskommunikation.

GREENSTAYs formål er ikke at være den mest ambitiøse eller omfattende bæredygtighedscertificering på markedet, men at tilbyde en tilgængelig og praksisnær indgang til bæredygtighed for campingvirksomheder. Dette princip er også afspejlet i de reviderede kriterier.

Ordningen skal gøre det muligt for campingvirksomheder at arbejde struktureret med deres miljøindsats inden for en økonomisk realistisk ramme og samtidig skabe et fundament for løbende forbedringer.

På sigt kan virksomheder, der ønsker at arbejde mere omfattende med bæredygtighed, vælge at supplere deres indsats med mere specialiserede eller omfattende certificeringsordninger som Green Key, Svanemærket eller EU Ecolabel.

Processen for kriterierevision

Revisionen blev gennemført som en åben og struktureret proces med inddragelse af relevante faglige kompetencer og interessenter.

Inddragelse af ekspertise

Som led i revisionen af GREENSTAYs kriterier og certificeringsproces blev der inddraget ekstern ekspertise inden for certificeringsordninger og bæredygtig turisme.

Formålet var at styrke kriteriernes relevans, gennemsigtighed og dokumenterbarhed samt at sikre, at certificeringsprocessen understøtter anerkendte principper for kvalitet og bæredygtighed.

Arbejdet blev gennemført med respekt for GREENSTAYs formål, historik og særlige koncept som en brancheforankret certificeringsordning for campingpladser.

Ved udviklingen af de reviderede kriterier blev der blandt andet anvendt SMART-principper for at sikre, at kravene er specifikke, målbare, opnåelige, relevante og tidsafgrænsede. Derudover blev principper fra livscyklusvurdering (LCA) inddraget for i højere grad at fokusere på campingpladsernes væsentligste miljøpåvirkninger og de indsatser, der kan gøre en konkret forskel.

GREENSTAY-kriterier i et livscyklusperspektiv

GREENSTAY dækker allerede en række af de centrale miljøområder, som har betydning for campingpladsens drift og for campingopholdets samlede miljøpåvirkning.

Kriterierne har især en stærk dækning af energi, vand, kemikalier, ressourceforbrug, affaldshåndtering samt natur og biodiversitet. Samtidig stilles der krav til måling og opfølgning på blandt andet energi- og vandforbrug, miljøhandlingsplaner og konkrete tiltag, der kan reducere campingpladsens miljøbelastning. Der er desuden fokus på gæsternes adfærd og på at give dem viden og muligheder for selv at bidrage til den grønne indsats.

Målrettet muligheder for påvirkning

Kriterierne er dermed i høj grad rettet mod de områder, hvor campingpladsen selv har mulighed for at påvirke miljøpåvirkningen gennem den daglige drift, sine indkøb, sine faciliteter og sin måde at involvere gæsterne på. Det er et bevidst valg i udviklingen af GREENSTAY.

Et livscyklusperspektiv handler samtidig om at være opmærksom på de påvirkninger, der ligger før, under og efter selve opholdet – også selv om campingpladsen ikke har mulighed for at styre dem direkte.

GREENSTAY er derfor udviklet med en bevidsthed om, at nogle miljøpåvirkninger kan påvirkes direkte gennem kriterierne, mens andre primært kan understøttes, påvirkes indirekte eller indgå i den fremtidige udvikling af ordningen. Det gælder især transport, byggeri og i nogen grad affald, som behandles nedenfor.

Transport

GREENSTAY er udviklet med bevidsthed om, at campingopholdets samlede miljøpåvirkning ikke alene sker på selve campingpladsen. Transporten til og fra campingpladsen vil i mange tilfælde udgøre en væsentlig – og ofte den største – del af opholdets samlede miljøbelastning. Transporten er samtidig en grundlæggende del af turisme og camping, som den enkelte campingplads ikke kan styre direkte.

GREENSTAY har derfor fokus på det, campingpladsen faktisk kan påvirke, og på at nudge gæsterne i en mere miljøvenlig retning. Det sker blandt andet gennem information om offentlig transport, cykler, eldreven transport, opladning af elbiler og muligheder for at opleve området uden bil.

Byggeri og renovering

Der er tilsvarende en klar bevidsthed om, at byggeri, renovering og materialeforbrug spiller en væsentlig rolle i et livscyklusperspektiv.

Ved den aktuelle revision har hovedfokus imidlertid været på campingpladsernes løbende drift og de områder, hvor der allerede i dag er gode muligheder for at stille konkrete og kontrollerbare krav. GREENSTAY indeholder derfor enkelte krav til nybyggeri og renovering, men det er et område, hvor kriterierne på sigt kan udbygges med flere krav til eksempelvis materialevalg, levetid, genbrug og ressourceforbrug.

Affald

Affald er et andet område, hvor GREENSTAY har valgt en praktisk tilgang. De nationale regler om affaldssortering og håndtering har overtaget en stor del af området og stiller allerede omfattende krav til campingpladserne.

GREENSTAYs rolle er derfor i højere grad at understøtte, at reglerne omsættes til god praksis – ikke mindst ved at få gæsterne til at sortere affaldet korrekt og gøre sorteringen så enkel og tydelig som muligt. Samtidig er der en bevidsthed om, at forebyggelse af affald, genbrug og reduktion af ressourceforbruget fortsat kan fylde mere i den fremtidige udvikling af kriterierne.

Sammenfatning

LCA-perspektivet er brugt som et fagligt grundlag for udviklingen af GREENSTAY. Målet er at rette indsatsen mod de væsentlige miljøpåvirkninger, samtidig med at kriterierne tager udgangspunkt i det, campingpladsen konkret kan påvirke, dokumentere og arbejde videre med.

Åben høringsproces

Som en del af revisionen blev der gennemført en åben høring af de foreslåede kriterier. Høringen gav både GREENSTAY-medlemmer, tidligere udvalgsmedlemmer og øvrige relevante interessenter mulighed for at gennemgå og kommentere de foreslåede ændringer.

Tidligere udvalgsmedlemmer og GREENSTAY-medlemmer blev særligt informeret om revisionen og inviteret til at bidrage. Samtidig blev andre relevante aktører og interessenter opfordret til at komme med kommentarer og forslag.

Høringsperioden løb frem til den 15. august 2026. Tidspunktet gjorde det muligt for campingpladserne at forholde sig til kriterierne i den periode, hvor de var i drift, og dermed vurdere ændringernes relevans og anvendelighed i praksis.

Behandling af høringssvar og vedtagelse

De indkomne høringssvar, kommentarer og forslag blev gennemgået og vurderet som led i den afsluttende revision.

På baggrund af arbejdet og de indkomne høringssvar blev de endelige kriterier vedtaget den 1. september 2026 af den nedsatte arbejdsgruppe med ekstern ekspertise.

De reviderede kriterier danner herefter grundlag for certificering og kontrol af GREENSTAY-campingpladser.

Revisionen har dermed både haft fokus på at styrke GREENSTAYs faglige og kontrolmæssige grundlag og på at sikre, at ordningen fortsat er praktisk anvendelig og økonomisk realistisk for campingbranchen.

Opfølgning og supplering af kriterierne 2027

I løbet af 2027 indsamles erfaringer med anvendelsen af de reviderede kriterier. Erfaringerne samt resultater fra kortlægning og undersøgelser af særlige forhold kan danne grundlag for at justere eksisterende kriterier eller supplere med nye kriterier frem mod 2028.

Tidslinje

Processen for revidering af kriterierne ses her:

Mar-Maj 2026	• Rapport om styrkelse af GREENSTAY af ekspert indenfor bæredygtig turisme • Baggrundsrapport for campingpladsers miljøforhold • Forslag til proces og kriterierevision af ekspert indenfor bæredygtig turisme • Gennemgang af forslag til kriterierevision mellem Camping Outdoor Denmark og ekspert indenfor bæredygtig turisme • Orientering af tidligere kriterieudvalg • Orientering af bestyrelse
Jun 2026	• Møde den 18. juni om ændringer og høringsproces for medlemmer af GREENSTAY • Information om høringsprocessen på hjemmesiden • Information om høringsprocessen i Camping Outdoor Denmarks nyhedsbrev • Yderligere oplysninger til branchen om
15. august 2026	• Frist for kommentarer til reviderede kriterier
1. september 2026	• Godkendelse af reviderede kriterier af nedsat arbejdsgruppe •
15. september 2026	• Reviderede kriterier sendes ud til GREENSTAY medlemmer
27. september 2026	• Markedsføringslov træder i kraft • Ny model og kriterier træder i kraft og gælder for alle nye ansøgere • Ny procedure for GREENSTAY træder I kraft
Januar 2027	• Evaluering af besvarelser i forhold til de reviderede kriterier
Forår 2027	• Guide, værktøjer og inspiration til, hvordan de lever op til kriterierne • Indsamling af dokumentation for opfyldelse af kriterierne
Sommer 2027	• Tjek af opfyldelsen af revideret kriterier • Audit på GREENSTAY campingpladser • Proces med tilføjelse af yderligere kriterier
2028	• Supplerende og justering af kriterier træder i kræft

Særlige i forhold til kriterierne

I dette afsnit fortælles om indholdet af kriterierevisionen for GREENSTAY.

Eksisterende kriterier

I forbindelse med etableringen af GREENSTAY blev der udviklet kriterier i 2021, som blev revideret i 2023, hvor der var nedsat en arbejdsgruppe, som stod for revisionen sammen med en ekstern konsulent.

Læs mere i dokumentet "Baggrund for GREENSTAY".

Udgangspunkt

GREENSTAYS kriterier er oprindeligt udviklet med det formål at engagere og motivere så mange campingvirksomheder som muligt til at arbejde systematisk med bæredygtighed. Hensigten har derfor ikke været at etablere en ordning med så høje krav, at kun et begrænset antal virksomheder kan opnå certificering, men derimod at skabe en troværdig og praktisk tilgang til bæredygtighed, som er tilgængelig for branchen som helhed.

Denne grundlæggende tilgang videreføres i den aktuelle revision, hvor målet fortsat er at kombinere faglig relevans og troværdighed med krav, der er realistiske og opnåelige for et bredt udsnit af campingpladser.

Kriterier i forhold til verdensmålene

Kriterierne for GREENSTAY er udviklet ud fra FN´s 5 verdensmål som især vedrører miljøforhold., hvor verdensmål 4 om uddannelse efterfølgende er blevet tilføjet som område. Disse seks primære mål er obligatoriske at bidrage til, for at en plads kan modtage certificeringen.

Overordnet

Revisionen har haft fokus på at styrke kriteriernes kvalitet, tydelighed og relevans uden at ændre GREENSTAYS grundlæggende formål om at være en tilgængelig og praktisk bæredygtighedscertificering.

De væsentligste ændringer omfatter:

- Kriterierne er gennemgået ud fra SMART-principperne, så de i højere grad er specifikke, målbare, relevante, realistiske og tidsafgrænsede.
- Alle kriterier er vurderet og placeret under de verdensmål, som de mest direkte understøtter og nummereringen har fået en mere logisk rækkefølge.
- Verdensmål 4 (Kvalitetsuddannelse) er udskilt som en selvstændig kategori for at understrege betydningen af kompetenceudvikling og medarbejderinddragelse.
- Dobbelttydige kriterier er opdelt eller præciseret, så hvert kriterium omhandler én konkret indsats eller aktivitet.
- Kriterierne er gennemgået for at sikre, at de skaber merværdi ud over gældende lovgivning og almindelige branchestandarder.
- Der er lagt større vægt på konkrete handlinger og dokumenterede forbedringer frem for omfattende investeringer eller administrative rapporteringskrav.

- Der er tilføjet kriterier for faciliteter som butik, restaurant og pool, da disse aktiviteter kan have væsentlig miljø- og ressourcepåvirkning, hvis de findes på virksomheden.
- Kriterierne er styrket med et mere fremadrettet fokus, herunder krav om miljøhandlingsplaner og systematisk opfølgning på bæredygtighedsindsatsen.
- Revisionen fastholder GREENSTAYS grundlæggende tilgang om at motivere og inkludere så mange virksomheder som muligt.

Overblik

Overblik over ændringer:

- 29 kriterier er sproglig omformuleret uden reel stramning
- 7 kriterier er sproglig omformuleret og delt
- 12 kriterier er sproglig omformuleret og har fået en mindre justering
- 10 kriterier er nye kriterier
- 1 kriterium er slettet

Antal fordelt på verdensmålene:

Nr.	Verdensmål	2025	2026/27
4	Uddannelse	4	8
6	Rent vand og sanitet:	12	14
7	Bæredygtig energi	8	6*
12	Ansvarligt forbrug og produktion	3	9
13	Klimaindsats	6	13
15	Livet på land	11	8
		42	58

Samlet er antallet af kriterier steget med 16 fra 42 til 58 kriterier, men flere dele skyldes at flere kriterier er blevet delt i to for at fremme forståelsen.
**) Bemærk at kriterium 7.1 undersøges nærmere i forhold til andel strøm, som er fra vedvarende energi-kilder og revideres i forhold til 2028.*

Sprog og ejerskab

I de reviderede kriterier anvendes nu formuleringer som "vi" og "vores" frem for mere passive beskrivelser. Formålet er at skabe et større ejerskab til bæredygtighedsindsatsen og understøtte, at kriterierne opleves som en aktiv del af virksomhedens daglige arbejde.

Denne tilgang skal bidrage til øget engagement, ansvarsfølelse og en mere forpligtende indsats i arbejdet med løbende forbedringer.

Baggrund og guide for GREENSTAY Kriterier

Nedenfor er GREENSTAY-kriterierne fordelt på relevante verdensmål. For hvert kriterium beskrives formål, hvordan kriteriet opfyldes, og hvad der kræves ud over gældende lovgivning, som er en grundregel for certificeringer.

4. Information og gæsteinvolvering

4.1 Vi skilter tydeligt om GREENSTAY ved indgang eller i reception

Formål
At gøre det synligt for gæsterne, at stedet arbejder efter GREENSTAY, og skabe en tydelig sammenhæng mellem certificeringen og stedets grønne indsats.

Sådan opfyldes kriteriet
- GREENSTAY-logo eller anden godkendt information placeres ved indgangen eller receptionen.
- Informationen skal være synlig og let at finde.
- Den skal være i en størrelse og placering, hvor gæster naturligt ser den.
- Informationen kan suppleres med en kort forklaring af, hvad GREENSTAY betyder.
- Hvis receptionen ikke er bemandet, placeres informationen et relevant sted ved ankomsten.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om at skilte med GREENSTAY. Kommunikation om certificeringen skal dog være korrekt og ikke vildledende.

4.2 Vi informerer om GREENSTAY og grønne tiltag på stedet, hjemmeside og relevante kanaler

Formål
At gøre gæsterne bekendte med stedets grønne indsats og vise, hvordan certificeringen omsættes til konkrete handlinger.

Sådan opfyldes kriteriet
- GREENSTAY beskrives på hjemmesiden.
- Der informeres om relevante grønne tiltag på stedet.
- Informationen kan fx omhandle energi, vand, affald, natur og transport.
- Gæsterne kan se, hvad stedet konkret gør af grønne tiltag.
- Informationen kan gives via skilte, gæsteinformation, QR-koder eller digitale løsninger.
- Relevante digitale kanaler som sociale medier kan anvendes, hvor det giver mening.
- Informationen holdes opdateret, så den svarer til den aktuelle indsats.

Lovgivning og krav
Der er ikke et specifikt lovkrav om denne information. Miljøpåstande skal dog være korrekte, dokumenterbare og ikke vildledende.

4.3 Vi informerer personalet om GREENSTAY og uddanner dem i, hvordan de hjælper med den grønne indsats

Formål
At sikre, at medarbejderne kender GREENSTAY og kan omsætte stedets grønne mål til handling i den daglige drift.

Sådan opfyldes kriteriet
- Nye medarbejdere introduceres til GREENSTAY.

- Personalet informeres om de vigtigste grønne indsatser.
- Medarbejderne instrueres i relevante procedurer.
- Der gives mulighed for løbende opdatering af viden.
- Personalet kan besvare gæsternes almindelige spørgsmål.
- Ansvarlige medarbejdere får den nødvendige uddannelse.
- Information kan fx indgå i personalemøder, introduktionsmateriale eller korte kurser.

Lovgivning og krav
Arbejdsgivere kan være omfattet af lovgivningsmæssige krav om instruktion og oplæring, bl.a. inden for arbejdsmiljø. GREENSTAY-kravet går videre ved at fokusere på den grønne indsats.

4.4 Vi informerer gæsterne om, hvordan de kan bidrage til den grønne indsats

Formål
At gøre det nemt for gæsterne at træffe grønne valg under opholdet.

Sådan opfyldes kriteriet
- Gæsterne informeres om adfærd, der kan understøtte det grønne arbejde.
- Det kan fx være affaldssortering, vandforbrug og energiforbrug.
- Muligheder for offentlig transport, cykling og eltransport kan fremhæves.
- Informationen er enkel og let at forstå.
- Gæsterne kan se, hvad deres egen indsats betyder.
- Informationen placeres dér, hvor gæsten træffer valget.

Lovgivning og krav
Der er som udgangspunkt ikke et specifikt lovkrav om denne type gæsteinformation.

4.5 Vi har synlig information om områdets natur og dyreliv

Formål
At øge gæsternes kendskab til den lokale natur og skabe interesse for at opleve og beskytte den.

Sådan opfyldes kriteriet
- Informationen tager udgangspunkt i områdets lokale natur.
- Relevante planter, dyr og naturtyper fremhæves.
- Informationen kan være fysisk eller digital.
- Lokale naturorganisationer, kommuner eller destinationer kan bruges som kilder.
- Informationen er faktuelt korrekt.
- Det kan suppleres med forslag til, hvordan naturen opleves med mindst mulig påvirkning.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om denne information. Oplysninger om beskyttede arter og områder skal naturligvis være korrekte.

4.6 Vi informerer om beskyttede og fredede naturområder, som for eksempel Natura 2000, National- og Naturparker

Formål
At gøre gæster opmærksomme på områdets særlige naturværdier og behovet for at tage hensyn.

Sådan opfyldes kriteriet
- Relevante beskyttede områder identificeres.
- Gæsterne informeres om deres placering og betydning.

- Information om adgangsregler og særlige hensyn medtages, hvor det er relevant.
- Der kan henvises til officielle informationskilder.
- Informationen kan placeres på hjemmeside, reception eller digitale gæsteløsninger.
- Lokale natur- og destinationsaktører kan inddrages.
- Oversigtskort med områderne er brugbart for gæsterne.

Lovgivning og krav
Natura 2000-områder og fredede områder er omfattet af særlige regler, men GREENSTAY kræver information, mens de konkrete restriktioner følger af natur- og miljølovgivningen.

4.7 Vi har forslag til gæsterne om naturaktiviteter i området

Formål
At inspirere gæsterne til at opleve naturen på en måde, der understøtter lokal naturturisme og ansvarlig adfærd.

Sådan opfyldes kriteriet
- Der gives forslag til relevante naturaktiviteter.
- Det kan fx være vandreture, cykelture, fuglekiggeri eller naturformidling.
- Der henvises gerne til lokale ruter og officielle tilbud.
- Aktiviteter i sårbare områder bør ledsages af information om hensyn.
- Lokale guider, destinationer og naturorganisationer kan fremhæves.
- Forslagene holdes opdaterede.

Lovgivning og krav
Lovgivningen har ikke et generelt lovkrav om at tilbyde denne information. Gæster skal dog informeres korrekt om eventuelle adgangsbegrænsninger.

4.8 Vi informerer gæsterne om, hvordan de sorterer affald på stedet

Formål
At gøre det let for gæsterne at sortere korrekt og dermed øge genanvendelsen og reducere mængden af affald til forbrænding.

Sådan opfyldes kriteriet
- Affaldsbeholdere mærkes tydeligt.
- De relevante fraktioner fremgår af informationen.
- Sorteringsvejledningen skal være let at forstå.
- Informationen placeres dér, hvor affaldet afleveres.
- Gæsterne informeres om eventuelle lokale sorteringsløsninger.
- Personalet skal kunne hjælpe med spørgsmål om sortering.

Lovgivning og krav
Virksomheder har pligt til at sortere deres affald og sikre, at affald egnet til materialenyttiggørelse ikke sendes til forbrænding, men her gøres en ekstra indsats for at få gæsterne til at gøre det korrekt.

6. Vand og rengøring

6.1 Vi aflæser og vurderer vores vandforbrug minimum én gang om måneden

Formål
At skabe overblik over vandforbruget og opdage unormalt forbrug, spild og udvikling over tid.

Sådan opfyldes kriteriet

- Vandmåleren aflæses mindst én gang om måneden.
- Forbruget registreres.
- Forbruget sammenlignes med tidligere perioder.
- Store udsving undersøges fx i forhold til vejr eller antal gæster.
- Mulige årsager til ændringer identificeres.
- Resultaterne bruges til at finde besparelsesmuligheder.
- Dokumentation for aflæsningerne gemmes.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om månedlig aflæsning. BR18 stiller dog krav om, at vandinstallationer udføres og drives, så unødigt vand- og energiforbrug undgås.

6.2 Vi udfører minimum én gang om måneden tjek af utætheder

Formål
At opdage vandspild hurtigt og forebygge skader på bygninger og installationer.

Sådan opfyldes kriteriet
- Synlige vandinstallationer kontrolleres mindst månedligt.
- Toiletter, haner, brusere og rør undersøges fx ved rengøring.
- Unormale lyde eller løbende vand undersøges.
- Vandmålere kan bruges til at opdage skjulte lækager.
- Fejl registreres og udbedres.
- Ved større problemer kontaktes autoriseret fagperson.
- Kontrollen dokumenteres.

Lovgivning og krav
BR18 indeholder krav om, at vandinstallationer vedligeholdes, og at installationerne ikke medfører skader, men her gås skridtet videre.

6.3 Mindst 80 % af vores gæstevendte armaturer i køkken og sanitetsbygninger har perlatorer

Formål
At reducere vandforbruget uden at forringe gæstens oplevelse og funktionaliteten.

Sådan opfyldes kriteriet
- Gæstevendte haner identificeres.
- Der monteres perlatorer på mindst 80 %.
- Perlatorerne skal være egnede til armaturet.
- De rengøres og vedligeholdes efter behov.
- Defekte perlatorer udskiftes.
- Ved nyindkøb vælges vandbesparende løsninger.
- Installationerne kontrolleres løbende.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om perlatorer. Vandinstallationer skal dog overholde BR18's krav til bl.a. funktion, sundhed og unødigt vandforbrug. (Bygningsreglementet)

6.4 Mindst 80 % af vores gæstevendte armaturer i køkken og sanitetsbygninger har sensor, trykknap eller tidsindstilling

Formål
At begrænse unødvendigt vandforbrug fra haner, der ellers kan stå og løbe.

Sådan opfyldes kriteriet

- Gæstevendte armaturer identificeres.
- Mindst 80 % forsynes med sensor, trykknap eller tidsstyring.
- Løsningen vælges efter hvor der er mest forbrug.
- Funktionaliteten testes løbende.
- Fejl udbedres hurtigst muligt.
- Ved renovering prioriteres vandbesparende armaturer.
- Dokumentation kan være produktdata eller billeder.

Lovgivning og krav

Der er ikke et specifikt lovkrav om disse løsninger. BR18 stiller generelle krav til vandinstallationers funktion og unødige forbrug. (Bygningsreglementet)

6.5 Minimum 80 % af vores brusere i baderum bruger max. 9 l/min.

Formål

At reducere vand- og energiforbruget ved brusebad uden unødigt at reducere komforten.

Sådan opfyldes kriteriet

- Vandmængden måles eller dokumenteres.
- Mindst 80 % af bruserne skal være på højst 9 liter/minut.
- Måling foretages ved normalt driftstryk.
- Brusehoveder og filtre vedligeholdes.
- Defekte eller meget vandforbrugende løsninger udskiftes.
- Nye brusere vælges med lavt vandforbrug.

Lovgivning og krav

Der er ikke et generelt lovkrav om maksimum 9 l/min. Kravet er derfor et GREENSTAY-krav, der går længere end lovgivningen.

6.6 Minimum 80 % af vores brusere i baderum har sensorer, trykknap eller tidsstyring

Formål

At reducere vandspild fra brusere, der står unødigt åbne.

Sådan opfyldes kriteriet

- Mindst 80 % af relevante brusere udstyres med styring.
- Styringen skal fungere stabilt.
- Tiden skal være tilpasset anvendelsen.
- Sensorer og trykknapper vedligeholdes.
- Ved renovering prioriteres løsninger med automatisk afbrydelse.
- Der tages hensyn til hygiejne og brugerkomfort.

Lovgivning og krav

Der er ikke et generelt lovkrav om sensor eller tidsstyring på brusere. Installationerne skal opfylde de almindelige krav i BR18.

6.7 Minimum 80 % af vores toiletter har dobbelt skyl eller skyl på under 6 liter

Formål

At reducere vandforbruget ved toiletskyl.

Sådan opfyldes kriteriet

- Toiletterne registreres.
- Mindst 80 % skal have dobbeltskyl eller et skyl på under 6 liter.
- Defekte skyllefunktioner udbedres.
- Ved udskiftning vælges vandbesparende toiletter.
- Der tages hensyn til effektiv skylning.
- Unødigt store skyl undgås.
- Dokumentation kan være produktdata eller visuel kontrol.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om netop 6 liter. Kravet er derfor et GREENSTAY-krav.

6.8 Vores urinaler er vandfrie, med sensor eller tidsstyring

Formål
At minimere vandforbruget fra urinaler og samtidig sikre god hygiejne.

Sådan opfyldes kriteriet
- Vandfrie urinaler kan anvendes.
- Alternativt anvendes sensorstyring eller tidsstyring.
- Styringen indstilles efter behov.
- Installationerne rengøres og vedligeholdes.
- Lækager eller fejl udbedres.
- Ved renovering prioriteres vandbesparende løsninger.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om en bestemt løsning. Installationerne skal opfylde gældende krav til vand, afløb og hygiejne.

6.9 Minimum 70 % af vores brugte rengøringsmidler er miljømærkede

Formål
At reducere miljø- og sundhedsbelastningen fra rengøringen.

Sådan opfyldes kriteriet
- Alle anvendte rengøringsmidler kortlægges.
- Mindst 70 % skal være miljømærkede.
- Svanemærket og EU-Blomsten kan anvendes som dokumentation.
- Produkterne vælges efter funktion og behov.
- Unødvendige produkter udfases.
- Personalet instrueres i korrekt dosering.
- Dokumentation for mærkningen gemmes.

Lovgivning og krav
Rengøringsmidler er omfattet af kemikalie- og produktregler. Miljømærkning er ikke generelt et lovkrav. Miljøstyrelsen anbefaler bl.a. brug af miljømærkede rengøringsmidler. (Miljøstyrelsen)

6.10 Vi følger en skriftlig procedure for forbrug af rengørings- og vaskemidler

Formål
At sikre korrekt dosering, minimere overforbrug og reducere belastningen af miljø og arbejdsmiljø.

Sådan opfyldes kriteriet
- Der udarbejdes en skriftlig procedure.

- Den beskriver korrekt dosering.
- Produkternes brugsanvisninger følges.
- Personalet instrueres i proceduren.
- Dosering kan ske med måleudstyr eller automatiske systemer.
- Overforbrug og unødvendige produkter undgås.
- Proceduren opdateres ved ændringer.

Lovgivning og krav
Kemikalier skal anvendes efter gældende regler og produktets anvisninger. Arbejdsgiveren skal desuden sikre forsvarlig håndtering af kemiske produkter i arbejdsmiljøet, men skriftlig procedure går videre.

6.11 Vi anvender primært fiberklude, og minimum 80 % af klude, svampe og børster er miljømærkede og/eller dokumenteret fri for mikroplast

Formål
At fremme holdbare rengøringsredskaber, reducere ressourceforbrug og begrænse udledning af mikroplast.

Sådan opfyldes kriteriet
- Fiberklude anvendes som den primære type rengøringsklud.
- Mindst 80 % af klude, svampe og børster skal opfylde kravet.
- Miljømærkning kan dokumentere kriteriet.
- Alternativt kan producenten dokumentere, at produktet er fri for mikroplast.
- Produkterne anvendes og vaskes efter producentens anvisninger.
- Engangsprodukter begrænses, hvor hygiejne og funktion tillader det.
- Indkøb dokumenteres via produktinformation.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om fiberklude eller denne procentsats. EU-reglerne om vaske- og rengøringsmidler er ændret i 2026, men de nye regler finder først generelt anvendelse fra 2029.

6.12 Vi følger GREENSTAY's kodeks for minimering af engangsplastik

Formål
At reducere brugen af unødvendige engangsplastprodukter og fremme genbrugelige alternativer.

Sådan opfyldes kriteriet
- Kodekset gennemgås.
- Relevante engangsplastprodukter identificeres.
- Unødvendige produkter udfases.
- Genbrugelige alternativer prioriteres.
- Hvor engangsprodukter er nødvendige, vælges bedre alternativer.
- Personalet informeres om kravene.
- Indkøb følges løbende op.

Lovgivning og krav
Visse engangsplastprodukter er allerede reguleret af EU's og dansk lovgivning. GREENSTAY's kodeks kan derfor gå længere end minimumskravene.

6.14 Vi opsamler regnvand til vanding eller rengøring

Formål
At reducere brugen af drikkevand til formål, hvor regnvand kan anvendes.

Sådan opfyldes kriteriet

- Regnvand opsamles i egnet tank, system eller tønde.
- Vandet anvendes til fx vanding eller relevante rengøringsopgaver.
- Systemet dimensioneres efter behov.
- Der skal være tydelig adskillelse fra drikkevandsinstallationen.
- Gæster og personale skal kunne se, hvad vandet må bruges til.
- Ved projektering indhentes relevant faglig rådgivning.

Lovgivning og krav

Regnvandsanlæg er omfattet af særlige krav til vandinstallationer og vandkvalitet. BR18's vejledning henviser bl.a. til reglerne om genanvendelse af regnvand, men ikke som særlig opsamling.

7. Energi og transport

7.2 Vi arbejder på at fremme produktionen af egen vedvarende energi på stedet

Formål

At motivere til lokal produktion af vedvarende energi og samtidig reducere afhængigheden af købt energi.

Sådan opfyldes kriteriet

- Muligheder for egen energiproduktion vurderes.
- Solceller er et oplagt eksempel.
- Andre relevante teknologier kan overvejes.
- Muligheder, økonomi og bygningens forhold vurderes.
- Der udarbejdes om muligt en plan eller beslutning.
- Relevante tilladelser undersøges.
- Investeringer gennemføres, når de er teknisk og økonomisk hensigtsmæssige.

Lovgivning og krav

Der er ikke et generelt krav om egen produktion. Installationer skal dog overholde relevante bygge-, el- og planregler.

7.3 Vi har varmepumper i fællesbygninger og/eller hytter

Formål

At fremme energieffektiv opvarmning og reducere brugen af fossile energikilder.

Sådan opfyldes kriteriet

- Relevante bygninger kortlægges.
- Varmepumper anvendes, hvor de er teknisk egnede.
- Anlæg dimensioneres korrekt.
- De vedligeholdes efter producentens anvisninger.
- Effektiviteten følges løbende.
- Ved udskiftning vurderes varmepumpe som alternativ.
- Andre energieffektive løsninger kan indgå, hvor varmepumpe ikke er hensigtsmæssig.

Lovgivning og krav

Der er ikke et generelt krav om varmepumper. Installationer skal opfylde gældende energi-, bygge- og elregler.

7.4 Vi giver mulighed for at oplade elbiler

Formål
At gøre det lettere for gæster og medarbejdere at vælge eldreven transport.

Sådan opfyldes kriteriet
- Der etableres relevante ladefaciliteter.
- Placering og kapacitet vurderes efter behov.
- Information om lademuligheden gøres synlig.
- Ladepunkter vedligeholdes.
- Priser og vilkår oplyses tydeligt.
- Ved nyetablering undersøges muligheder for smart opladning.
- Der tages hensyn til gældende el- og sikkerhedskrav.

Lovgivning og krav
Ladeinfrastruktur kan være omfattet af krav i bygningsregler og EU/dansk lovgivning afhængigt af bygningstype og omfang. GREENSTAY-kravet går længere end minimumskravene.

7.5 Vi informerer om offentlig transport, eldreven transport og ikke-motoriserede transportformer

Formål
At gøre det lettere for gæsterne at vælge transportformer med lavere miljøbelastning.

Sådan opfyldes kriteriet
- Information om bus og tog gøres tilgængelig.
- Relevante stoppesteder og ruter kan fremhæves.
- Muligheder for elbiler og elcykler kan beskrives.
- Cykle- og gangstier fremhæves.
- Afstande og ruter kan angives.
- Informationen placeres på hjemmeside eller i gæsteinformation.
- Oplysningerne holdes opdaterede.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om at tilbyde denne information.

7.6 Vi tilbyder eller informerer om muligheder for lån eller leje af cykler, eldreven transport og andre ikke-motoriserede transportformer

Formål
At gøre grønne transportvalg praktiske og tilgængelige for gæsterne.

Sådan opfyldes kriteriet
- Egne cykler kan stilles til rådighed.
- Alternativt henvises til lokale udlejningsmuligheder.
- Elcykler og andre eldrevne muligheder kan indgå.
- Muligheder for gang- og cyklingstier kan fremhæves.
- Her indgår også mulighed for el-drevne både, kano, kajak etc.
- Tilbuddene holdes opdaterede.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om dette. Eventuelle udlejningsaktiviteter skal naturligvis overholde gældende regler.

12. Indkøb, drift og miljøledelse

12.1 Vi udarbejder og opdaterer som minimum hvert andet år en miljøhandlingsplan med mål og konkrete indsatser

Formål
At sikre, at den grønne indsats er planlagt, målrettet og løbende udvikles.

Sådan opfyldes kriteriet
- Der udarbejdes en skriftlig plan.
- Planen indeholder konkrete mål.
- Der beskrives konkrete handlinger.
- Ansvar placeres hos relevante personer.
- Der fastsættes tidsrammer.
- Resultater vurderes løbende.
- Planen opdateres mindst hvert andet år, men gerne årligt.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om en miljøhandlingsplan. Enkelte virksomheder kan dog være omfattet af specifikke miljøledelses- eller miljøgodkendelseskrav.

12.2 Vi har en affaldsplan til overholdelse af gældende lovgivning

Formål
At sikre systematisk håndtering og sortering af affald og samtidig skabe grundlag for mere genanvendelse.

Sådan opfyldes kriteriet
- Affaldsstrømme kortlægges fx via affaldstransportør
- Relevante fraktioner identificeres.
- Ansvar for affaldshåndtering placeres.
- Sorteringsløsninger beskrives.
- Personalet instrueres.
- Affaldsmængder kan følges.
- Planen opdateres ved ændringer i drift eller regler.

Lovgivning og krav
Virksomheder skal sortere deres affald og sikre korrekt håndtering, men en skriftlig plan styrker denne indsats. Affaldstilsynet er styrket siden 2025.

12.3 Vi følger miljørigtige principper ved nybyg og renovering af bygninger

Formål
At integrere miljøhensyn allerede i planlægningen, hvor de største langsigtede valg træffes.

Sådan opfyldes kriteriet
- Energiforbrug indgår i projekteringen.
- Vandforbrug vurderes.
- Materialernes levetid og miljøpåvirkning indgår.
- Muligheder for genbrug vurderes.
- Affald fra byggeprocessen begrænses.
- Indeklima og dagslys indgår.
- Relevant dokumentation gemmes.

Lovgivning og krav
Nybyggeri og væsentlige ændringer skal overholde Bygningsreglementet. GREENSTAY kan stille yderligere miljøkrav.

12.4 Vi følger kodeks for brug af mere miljørigtige produkter til drift og vedligehold

Formål
At reducere miljøbelastningen fra de produkter, der anvendes i den daglige drift.

Sådan opfyldes kriteriet
- GREENSTAY's kodeks gennemgås.
- Produkter med miljømærkning prioriteres.
- Unødvendigt miljøbelastende produkter udfases.
- Genbrug og længere levetid prioriteres.
- Indkøb foretages efter faste principper.
- Personalet informeres om kravene.
- Nye produkter vurderes efter kodekset.

Lovgivning og krav
Produkter skal overholde relevant produkt-, kemikalie- og sikkerhedslovgivning. GREENSTAY-kodekset går videre end disse minimumskrav.

12.5 Vi køber kun miljømærket og/eller genbrugstoiletpapir

Formål
At reducere miljøbelastningen fra papirforbrug og fremme ansvarligt producerede eller genanvendte produkter.

Sådan opfyldes kriteriet
- Toiletpapir indkøbes med relevant miljømærkning eller genbrugsandel.
- Dokumentation for miljømærkning gemmes.
- Indkøbspolitikken omfatter alle relevante toiletområder.
- Produkter kontrolleres ved leverandørskifte.
- Alternative produkter vurderes efter samme princip.
- Personalet informeres om indkøbskravet.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om miljømærket eller genbrugstoiletpapir.

12.6 Vores butik sælger produkter, som er miljømærket eller økologisk

Formål
At gøre det lettere for gæster at vælge produkter med dokumenterede miljømæssige eller økologiske egenskaber.

Sådan opfyldes kriteriet
- Sortimentet kortlægges.
- Relevante produkter med miljømærkning prioriteres.
- Økologiske produkter indgår.
- Produktinformation skal være korrekt.
- Brug af miljøpåstande skal dokumenteres.
- Sortimentet kan løbende udskiftes.
- Dokumentation opbevares.

Lovgivning og krav
Økologiske anprisninger og miljøpåstande er reguleret, men dette kriterium går videre end det. Markedsføringen skal være korrekt og dokumenterbar.

12.7 Vores restaurant bruger økologi og/eller lokale produkter

Formål
At fremme mere ansvarlige fødevareindkøb og styrke forbindelsen mellem restauranten og lokale producenter.

Sådan opfyldes kriteriet
- Der opstilles indkøbsmål.
- Økologiske produkter prioriteres.
- Screen området for lokale produkter
- Lokale produkter indkøbes, hvor det er muligt.
- Find nogle basisvarer som er nemme og mindre dyre at skrifte til
- Andelen kan følges over tid.
- Oprindelse og økologisk status skal kunne dokumenteres.
- Personalet informeres om indkøbspolitikken.

Lovgivning og krav
Økologiske anprisninger er reguleret. "Lokal" bør anvendes på en måde, der er konkret og ikke vildledende.

12.8 Vores restaurant har kodeks for at reducere madspild

Formål
At reducere spild af mad, ressourcer og de miljøbelastninger, der er forbundet med produktionen.

Sådan opfyldes kriteriet
- Der udarbejdes et skriftligt kodeks eller brug det fra GREENSTAY.
- Spild identificeres.
- Indkøb tilpasses efter behov.
- Portionsstørrelser og produktion vurderes.
- Overskydende mad håndteres efter sikre procedurer.
- Personalet instrueres..

Lovgivning og krav
Fødevarevirksomheder skal overholde fødevarehygiejniske krav ved håndtering af mad. GREENSTAY-kravet supplerer lovgivningen med fokus på reduktion af madspild.

12.9 Vi køber miljømærkede eller genbrugsservietter fx til restauranter

Formål
At reducere miljøpåvirkningen fra engangsservietter gennem mere ansvarlige indkøb.

Sådan opfyldes kriteriet
- Servietter skal være miljømærkede eller fremstillet af genbrugsmateriale.
- Unødvendigt forbrug reduceres.
- Flergangsløsninger kan overvejes.
- Leverandører informeres om kravene.
- Produkterne kontrolleres ved ændringer.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om miljømærkede eller genbrugte servietter.

13. Energi, indeklima og tekniske løsninger

13.1 Vores el- og varmeforbrug registreres og vurderes minimum én gang om måneden

Formål
At skabe overblik over energiforbruget og identificere muligheder for besparelser.

Sådan opfyldes kriteriet
- El- og varmemålere aflæses månedligt.
- Forbruget registreres.
- Resultater sammenlignes med tidligere perioder.
- Unormale udsving undersøges.
- Forbruget kan vurderes pr. gæst, værelse eller anden relevant enhed.
- Resultaterne bruges til konkrete forbedringer.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om månedlig registrering, men bygninger og tekniske installationer er omfattet af energikrav i relevant lovgivning.

13.2 Vi installerer ved nybyggeri og ændringer af eksisterende installationer individuel energimåling pr. udtag med synlighed for gæsten over det løbende energiforbrug

Formål
At gøre energiforbruget synligt og give gæsterne mulighed for at forstå og påvirke deres forbrug.

Sådan opfyldes kriteriet
- Kravet indarbejdes allerede i projekteringen.
- Individuel måling etableres, hvor det er teknisk muligt.
- Forbruget skal kunne aflæses løbende.
- Gæsten skal have adgang til relevante oplysninger.
- Data kan vises digitalt.
- Løsningen skal være let at forstå.
- Målingen bør anvendes aktivt til at fremme energibesparelser.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om gæstesynlighed pr. udtag. Bygge- og elinstallationer skal dog overholde gældende regler.

13.3 Vores udendørsbelysning er med energisparepærer og primært LED

Formål
At reducere energiforbruget til udendørs belysning og samtidig sikre tilstrækkelig belysning.

Sådan opfyldes kriteriet
- Udendørs belysning kortlægges.
- LED anvendes som primær teknologi.
- Energiforbrugende lyskilder udskiftes løbende.
- Belysningen dimensioneres efter behov,.
- Unødvendig belysning/ lysforurening undgås.

- Nye lyskilder vælges med lavt energiforbrug.
- Defekte lyskilder udskiftes med energieffektive alternativer.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om LED, men elinstallationer og belysning skal overholde gældende sikkerheds- og bygningsregler.

13.4 Vores udendørsbelysning er med tidsstyring eller skumringsrelæ

Formål
At sikre, at udendørsbelysning kun er tændt, når der er behov.

Sådan opfyldes kriteriet
- Relevante lyskilder identificeres.
- Tidsstyring eller skumringsrelæ installeres.
- Indstillinger tilpasses årstid og brug.
- Funktion kontrolleres løbende.
- Områder med særlige sikkerhedsbehov undtages, hvis nødvendigt.
- Ved nyetablering vælges automatisk styring.
- Overflødig belysning fjernes, hvor det er muligt.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om tidsstyring. Sikkerhed, adgangsforhold og arbejdsmiljø skal dog fortsat være tilstrækkeligt belyst.

13.5 Vores kontor og fællesbygninger har energisparepærer og primært LED

Formål
At reducere energiforbruget til indendørs belysning.

Sådan opfyldes kriteriet
- Belysningen kortlægges.
- LED anvendes som primær løsning.
- Ældre lyskilder udskiftes løbende.
- Nye armaturer vælges med lavt energiforbrug.
- Belysningen tilpasses rummets funktion.
- Unødvendig belysning undgås.
- Defekte lyskilder udskiftes energieffektivt.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om LED i eksisterende bygninger. Nybyggeri og ændringer skal opfylde gældende energikrav.

13.6 Vores kontor- og fællesbygninger har, hvor det er hensigtsmæssigt, sensorstyring, tidsstyring eller skumringsrelæ på belysningen

Formål
At sikre, at belysning kun anvendes, når der er behov, og dermed reducere energiforbruget.

Sådan opfyldes kriteriet
- Relevante rum kortlægges og vurderes.
- Sensorer anvendes i rum med skiftende brug.
- Tidsstyring anvendes, hvor det er relevant.
- Skumringsrelæ kan anvendes ved udendørs eller dagslysafhængig belysning.
- Styringen tilpasses rummets anvendelse.

- Funktion kontrolleres løbende.
- "Hensigtsmæssigt" vurderes ud fra funktion, sikkerhed og energibesparelse.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt krav om disse styringsformer. Gældende krav til sikkerhed, arbejdsmiljø og tilstrækkelig belysning skal fortsat overholdes.

13.7 Vores klimaanlæg og ventilation styres efter behov

Formål
At reducere unødvendigt energi- og ventilationsforbrug uden at gå på kompromis med indeklimaet.

Sådan opfyldes kriteriet
- Ventilation dimensioneres efter rummets anvendelse.
- Driftstider tilpasses brugen.
- Behovsstyring anvendes, hvor det er relevant.
- Temperatur og luftmængder indstilles korrekt.
- Systemerne overvåges.
- Unødvendig drift uden for åbningstid begrænses.
- Indeklimaet kontrolleres.

Lovgivning og krav
Bygningsreglementet indeholder krav til bl.a. ventilation og indeklima. GREENSTAY fokuserer på at optimere driften ud over minimumskravene.

13.8 Vores klimaanlæg og ventilation rengøres og efterses ud fra anvisninger fra producenten

Formål
At sikre effektiv drift, god luftkvalitet og lavest muligt energiforbrug.

Sådan opfyldes kriteriet
- Producentens serviceanvisninger følges.
- Filtre kontrolleres og udskiftes.
- Ventilationsanlæg rengøres efter behov.
- Fejl registreres.
- Service udføres af kompetente personer.
- Vedligehold dokumenteres.
- Driftsproblemer følges op.

Lovgivning og krav
Tekniske installationer skal vedligeholdes forsvarligt. Der kan være specifikke krav afhængigt af bygningens type og installation, som hermed sikres.

13.9 Vi har en procedure for at minimere energi- og miljøbelastningen i forbindelse med udluftning og indeklima

Formål
At sikre et godt indeklima uden unødigt energiforbrug.

Sådan opfyldes kriteriet
- Der udarbejdes en skriftlig procedure.
- Personalet instrueres i korrekt udluftning.

- Ventilationens drift indgår.
- Vinduer og døre håndteres hensigtsmæssigt.
- Opvarmning og køling tilpasses.
- Unødvendig samtidig opvarmning og udluftning undgås.
- Proceduren opdateres ved ændringer.

Lovgivning og krav
Bygningsreglementet stiller krav til ventilation og indeklima. GREENSTAY fokuserer på driftsmæssig optimering.

13.10 Vi anvender håndklæder, håndtørrer eller miljømærket papir til at tørre hænder

Formål
At sikre hygiejnisk håndtørring og samtidig give mulighed for at vælge løsninger med lavere miljøbelastning.

Sådan opfyldes kriteriet
- Der skal være en hygiejnisk håndtørringsmulighed.
- Håndklæder og håndtørrere kan anvendes.
- Alternativt anvendes miljømærket papir.
- Flergangsløsninger skal håndteres hygiejnisk.
- Papir skal doseres hensigtsmæssigt.
- Løsningen tilpasses områdets funktion og brugergruppe.

Lovgivning og krav
Fødevarevirksomheder skal have mulighed for hygiejnisk håndtørring, fx papirhåndklæder, håndklæderuller eller lufttørrer.

13.11 Vi slukker køleskabe, varmtvandsbeholdere og lign. i hytter, værelser, ferielejligheder eller feriehuse, efter de ikke har været udlejet i en uge

Formål
At undgå energiforbrug fra udstyr, der ikke er nødvendigt, når en bolig eller et værelse står tomt i længere tid.

Sådan opfyldes kriteriet
- Tomme enheder identificeres – særligt i ydretidspunkterne.
- Udstyr, der kan slukkes sikkert, slukkes efter en uge.
- Køleskabe tømmes og rengøres efter behov.
- Varmtvandsbeholdere håndteres efter producentens anvisninger.
- Udstyr med risiko for frost eller skader undtages.
- Proceduren beskrives skriftligt og personalet instrueres.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om denne praksis. Hygiejne-, frost-, installations- og sikkerhedskrav skal dog overholdes.

13.12 Ved køb af nye og genbrugte vaskemaskiner, rengøringsmaskiner og lignende prioriterer vi modeller med lavt energiforbrug og følger retningslinjerne fra Energistyrelsens SparEnergi

Formål
At kombinere energieffektive indkøb med genbrug og dermed reducere både energiforbrug og ressourceforbrug.

Sådan opfyldes kriteriet

- Behovet vurderes før indkøb.
- Genbrugte maskiner overvejes.
- Nye maskiner vælges med lavt energiforbrug.
- Energimærkning anvendes, hvor den findes.
- SparEnergi's anbefalinger indgår i beslutningen.
- Maskinens levetid og reparationsmuligheder vurderes.
- Indkøb kan dokumenteres med produktdata.

Lovgivning og krav
Energirelaterede produkter kan være omfattet af EU's regler om energimærkning og ecodesign. GREENSTAY stiller derudover krav om at prioritere energieffektive og ressourcebesparende indkøb.

13.13 Vi følger kodeks for at nedbringe energi-, vand- og kemiforbrug ved swimmingpool og spaområde

Formål
At reducere ressourceforbruget ved drift af pool og spa uden at gå på kompromis med vandkvalitet og sikkerhed.

Sådan opfyldes kriteriet

- GREENSTAY's kodeks gennemgås.
- Energiforbrug til opvarmning optimeres.
- Vandforbrug overvåges.
- Kemikalier doseres korrekt.
- Evt.poolafdækning anvendes, hvor relevant.
- Filtrering og pumper optimeres.
- Personalet instrueres.
- Resultater og muligheder for forbedring følges løbende.

Lovgivning og krav
Swimmingpools og spaer er omfattet af sundheds-, hygiejne- og sikkerhedskrav. GREENSTAY's kodeks supplerer disse med miljøkrav.

15. Natur og biodiversitet

15.1 Vi anvender håndkraft, el-brænder eller andre ikke miljøskadelige procedurer til ukrudts-bekæmpelse

Formål
At begrænse brugen af kemiske midler og beskytte jord, planter, insekter og vandmiljø.

Sådan opfyldes kriteriet

- Håndlugning anvendes, hvor det er muligt.
- El-brændere kan anvendes.
- Mekaniske metoder prioriteres.
- Ukrudt accepteres, hvor det ikke skaber driftsproblemer.
- Metoden tilpasses området.
- Personalet instrueres.
- Metoder og resultater vurderes løbende.

Lovgivning og krav
Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler er reguleret. GREENSTAY fremmer ikke-kemiske alternativer og går dermed længere end lovens minimum.

15.2 Vi anvender ikke kunstgødning

Formål
At reducere næringsstofbelastning og skabe bedre vilkår for jordliv, planter og biodiversitet.

Sådan opfyldes kriteriet
- Kunstgødning udfases.
- Jordens behov vurderes.
- Kompost og andre naturlige alternativer kan anvendes.
- Plantevalg tilpasses jordbund og lokale forhold.
- Gødning anvendes kun, hvor der er et reelt behov.
- Grønne områder kan omlægges til mindre næringskrævende beplantning.
- Indkøb dokumenteres.

Lovgivning og krav
Der findes regler om gødning og næringsstofudledning, særligt i landbruget. GREENSTAY's krav om ikke at anvende kunstgødning er et frivilligt skærpet krav.

15.3 Vi anvender ikke kemiske eller skadelige ukrudtsmidler, som ikke er miljøgodkendte

Formål
At forhindre brug af ulovlige eller ikke-godkendte midler og samtidig begrænse belastningen af natur og miljø.

Sådan opfyldes kriteriet
- Kun lovligt godkendte produkter må anvendes.
- Ikke-godkendte midler må ikke anvendes.
- Kemiske løsninger begrænses mest muligt.
- Ikke-kemiske metoder prioriteres.
- Personalet instrueres.
- Produkter og godkendelser kontrolleres.
- Opbevaring og anvendelse sker korrekt.

Lovgivning og krav
Plantebeskyttelsesmidler er reguleret, og kun godkendte midler må anvendes til de formål, de er godkendt til. GREENSTAY kan stille yderligere begrænsninger.

15.4 Vi undgår kunstvanding

Formål
At reducere forbruget af drikkevand og skabe beplantninger, der er bedre tilpasset lokale forhold.

Sådan opfyldes kriteriet
- Beplantning vælges efter lokale jord- og klimaforhold.
- Regnvand anvendes, hvor vanding er nødvendig.
- Vandbehov vurderes før vanding.
- Vanding foretages kun ved behov.
- Vandbesparende løsninger anvendes.
- Nye områder etableres med robuste planter.

- Undtagelser kan være nødvendige ved nyplantning eller ekstreme tørkeperioder.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt forbud mod kunstvanding. Lokale restriktioner kan dog indføres ved tørke eller vandmangel.

15.5 Vi bekæmper invasive arter

Formål
At beskytte den lokale biodiversitet mod arter, der kan fortrænge hjemmehørende planter og påvirke økosystemer.

Sådan opfyldes kriteriet
- Området gennemgås for relevante invasive arter.
- Arterne identificeres korrekt.
- Bekæmpelsesmetoden tilpasses arten.
- Kemiske metoder begrænses.
- Affald fra invasive planter håndteres korrekt.
- Udviklingen følges over tid.
- Ved tvivl kontaktes relevant fagperson eller myndighed.

Lovgivning og krav
Flere invasive arter er reguleret gennem EU- og dansk lovgivning, og der kan være særlige krav til håndtering, men her gøres indsatsen aktiv.

15.6 Vi har uberørte områder fx med vildtvoksende græs, på skråninger eller læhegn

Formål
At skabe levesteder for insekter, fugle og andre dyr og give naturen mulighed for at udvikle sig mere frit.

Sådan opfyldes kriteriet
- Områder udpeges til mere naturlig drift.
- Græs klippes mindre hyppigt.
- Døde planter og naturligt plantemateriale kan blive liggende.
- Læhegn og buskads bevares.
- Områder kan afgrænses med information til gæster.
- Plejen tilpasses naturens behov.
- Der undgås unødvendig oprydning.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om uberørte områder. Fredede arealer og beskyttede naturtyper kan dog være omfattet af særlige regler.

15.7 Vi har bygninger, redekasser eller ældre træer til ynglende fugle

Formål
At skabe og bevare egnede yngle- og levesteder for fugle.

Sådan opfyldes kriteriet
- Eksisterende gamle træer bevares, hvor det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt.
- Redekasser placeres på egnede steder.
- Kasser tilpasses relevante fuglearter.
- Kasser kontrolleres og vedligeholdes.

- Beskæring undgås i yngletiden, hvor det kan påvirke fugle.
- Bygninger kan indrettes med fuglevenlige løsninger.
- Gæster informeres om indsatsen.

Lovgivning og krav
Vilde fugle og deres reder og ynglesteder er beskyttet efter naturbeskyttelsesreglerne. Indgreb i aktive reder kan derfor være ulovligt. Her ønskes etablering af disse tiltag.

15.8 Vi har områder med uforstyrret jordbund eller naturligt bladlag under flerårige buske og træer i pladsens hække og beplantning

Formål
At beskytte jordbundens naturlige processer, svampe, mikroorganismer og smådyr og samtidig holde på fugt og næringsstoffer.

Sådan opfyldes kriteriet
- Områder under træer og buske friholdes for unødig jordbearbejdning.
- Naturligt bladlag kan blive liggende.
- Blade fjernes kun, hvor det er nødvendigt.
- Jorddække bevares.
- Unødig bar jord begrænses.
- Kemisk behandling undgås.
- Områderne kan indgå i stedets biodiversitetsplan.

Lovgivning og krav
Der er ikke et generelt lovkrav om naturligt bladlag eller uforstyrret jordbund. Kriteriet er et frivilligt GREENSTAY-krav til fremme af biodiversitet.

I forhold til lovgivning

GREENSTAY-kriterierne er overordnet udformet som frivillige miljøkrav, der supplerer og i væsentligt omfang går videre end gældende lovgivning. Gennemgangen af kriterierne viser, at hovedparten indeholder konkrete krav til praksis, dokumentation eller niveauer, som ikke følger af lovgivningen.

Områder og kriterier som afsøges i forhold til 2028

Nedenfor er identificeret nogle områder, som afsøges nærmere i forhold til kriterierne, da det vurderes, at ikke alle campingpladser har mulighed for at opfylde de pågældende krav.

Det eksisterende kriterium **7.1: "Minimum 80 % af vores købte strøm er fra vedvarende energikilder"** afsøges i forhold til kriteriets værdi og campingpladsernes mulighed for at opfylde det. Det sker blandt andet i lyset af, at en stor andel af strømmen i Danmark allerede kommer fra vedvarende energikilder. Der er samtidig ikke et generelt lovkrav om, at virksomheder skal købe en bestemt andel vedvarende elektricitet.

Derudover afsøges mulighederne for yderligere kriterier vedrørende:

- **Restauranter og butikker**, hvor forskellige ejerforhold og forpagtningsaftaler kan have betydning for campingpladsens mulighed for at opfylde kriterierne.
  Der indhentes ekspertviden fra bl.a. DRC – Danmarks Restauranter og Cafeer.

- **Svømmefaciliteter**, hvor der findes mange forskellige typer og konstellationer ligeledes kan have betydning for campingpladsens mulighed for at opfylde kriterierne.
  Der indhentes ekspertviden fra bl.a IKF: Idræt - Kultur – Fritid / HI Halinspektørforeningen.

Samlet konklusion på kriterierne

Samlet set vurderes GREENSTAY-kriterierne med de foreslåede ændringer at være udformet i overensstemmelse med de relevante krav til miljøordninger og grønne anprisninger. Kriterierne stiller i væsentligt omfang krav, der går videre end lovgivningens minimumskrav, og hvor lovgivningen allerede regulerer et område, er der tydeliggjort et supplerende GREENSTAY-krav.

De foreslåede ændringer medvirker samtidig til, at kriterierne er konkrete, dokumenterbare og kontrollerbare, og at formuleringer, der kan opfattes som almindelige lovkrav eller som uklare miljøudsagn, præciseres. Dermed understøtter kriteriesættet, at GREENSTAY dokumenterer en frivillig miljømæssig merindsats frem for alene at dokumentere overholdelse af gældende lovgivning.

Det vurderes samtidig positivt, at der løbende afsøges muligheder for at udvikle og supplere kriterierne. Nye kriterier bør udvikles på et oplyst grundlag med udgangspunkt i erfaringer fra ordningen, kortlægning og undersøgelser af relevante forhold samt campingpladsernes praktiske muligheder for at opfylde kravene. Det sikrer, at kriterierne kan udvikles ambitiøst og relevant uden at foregribe konklusioner eller indføre nye krav på et utilstrækkeligt grundlag.

På den baggrund vurderes kriterierne samlet set at være egnede til at indgå i GREENSTAY-ordningen og til at understøtte en troværdig og dokumenterbar miljøindsats på campingpladser.

Bilag – Livscyklusperspektiv (LCA)

Dette bilag beskriver det livscyklusperspektiv, der er anvendt som fagligt grundlag for revisionen og fremtidssikringen af GREENSTAY-kriterierne.

Formålet er at se på campingopholdets samlede miljøpåvirkning og ikke alene på de aktiviteter, der foregår på selve campingpladsen. Et campingophold påvirker miljøet gennem en række forskellige led – fra transporten til destinationen og forbruget under opholdet til de materialer, produkter og faciliteter, der indgår i campingpladsens drift.

Bilaget identificerer de væsentligste miljøområder og beskriver, hvordan de kan håndteres gennem GREENSTAY. Samtidig skelnes der mellem de områder, som campingpladsen selv kan påvirke direkte, og de områder, hvor påvirkningen primært kan ske indirekte gennem information, faciliteter, nudging og samarbejde.

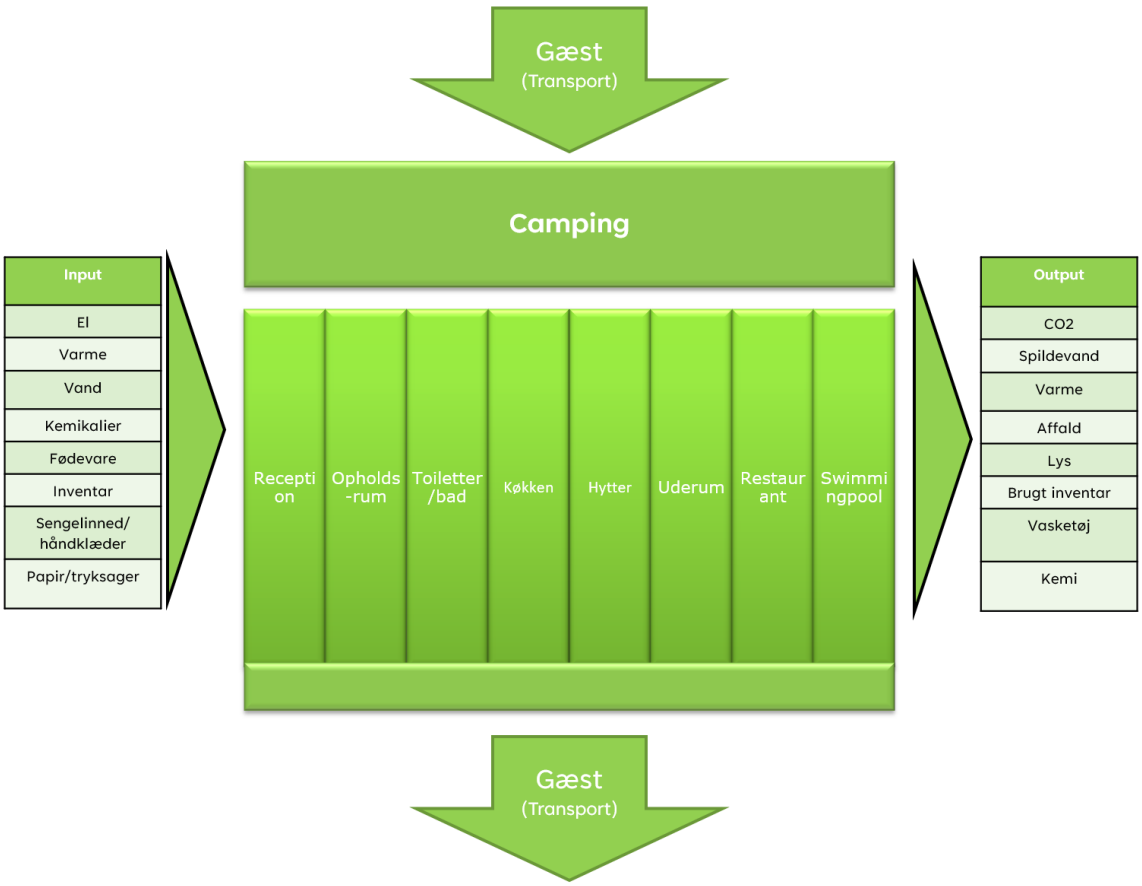

Der er ikke tale om en fuld livscyklusvurdering af det enkelte campingophold med beregning af alle miljøpåvirkninger. En sådan analyse vil være omfattende og ikke stå mål med formålet med GREENSTAY. I stedet anvendes livscyklustænkning som et fagligt beslutningsgrundlag for at identificere væsentlige påvirkningsområder og omsætte dem til konkrete, relevante og kontrollerbare kriterier.

1. Formål

GREENSTAYs kriterier er udviklet med et livscyklusperspektiv, så der ikke alene ses på campingpladsens daglige drift, men på de væsentligste miljøpåvirkninger, der er forbundet med et campingophold.

Formålet er at identificere de områder, hvor campingpladsen har mulighed for at reducere miljøpåvirkningen og samtidig skabe konkrete forbedringer. LCA-perspektivet bruges dermed som et fagligt grundlag for at prioritere GREENSTAYs kriterier.

Et centralt princip er, at kriterierne skal have en sammenhæng mellem miljømæssig væsentlighed og mulighed for handling. Det betyder, at et område godt kan være væsentligt i et livscyklusperspektiv, uden at det nødvendigvis skal omsættes til et direkte certificeringskrav, hvis campingpladsen ikke har en reel mulighed for at påvirke eller dokumentere resultatet.

2. Campingopholdets livscyklus

Et campingophold kan overordnet betragtes gennem følgende led:

Transport → ankomst og ophold → campingpladsens drift → forbrug og aktiviteter → affald og ressourcer → natur og arealanvendelse

De enkelte led hænger sammen og kan påvirke hinanden. Eksempelvis kan campingpladsens indkøb påvirke ressourceforbruget, mens campingpladsens faciliteter og information kan påvirke gæsternes forbrug af energi og vand samt deres håndtering af affald.

Nogle påvirkninger ligger uden for campingpladsens direkte kontrol. Det gælder eksempelvis gæsternes transport til og fra campingpladsen. GREENSTAY kan dog understøtte reduktion af disse påvirkninger gennem information, faciliteter og incitamenter.

Andre påvirkninger ligger direkte inden for campingpladsens kontrol og bør derfor være centrale i certificeringen. Det gælder eksempelvis energi- og vandforbrug, rengøring, indkøb, affaldshåndtering, drift af faciliteter samt forvaltning af campingpladsens arealer.

3. Centrale miljøområder

3.1 Transport

Transporten til og fra campingpladsen kan være en væsentlig del af et campingopholds samlede miljøpåvirkning. Påvirkningen afhænger blandt andet af afstand, transportmiddel, køretøj og belægningsgrad.

Transport er samtidig et område, som den enkelte campingplads kun i begrænset omfang kan kontrollere. Campingpladsen kan ikke bestemme, hvordan gæsten rejser til destinationen, hvilket køretøj der anvendes, eller hvor langt gæsten rejser. Transport er desuden en grundlæggende del af turisme og camping.

GREENSTAY tager derfor udgangspunkt i det, campingpladsen faktisk kan påvirke. Målet er ikke at gøre campingpladsen ansvarlig for gæsternes transport, men at nudge og understøtte gæsterne i at træffe mere miljøvenlige valg, hvor det er muligt.

GREENSTAY kan derfor blandt andet fokusere på:

- information om offentlig transport og cykelmuligheder
- gode forhold for cyklister
- mulighed for opladning af elbiler
- information om lokale transportmuligheder
- mulighed for cykeludlejning eller andre transportløsninger
- synliggørelse af afstande til relevante faciliteter og seværdigheder
- information om lokale oplevelser, der kan nås uden bil.

Transport bør dermed indgå som et relevant påvirkningsområde i GREENSTAY, men ikke som et krav om, at campingpladsen skal dokumentere eller kontrollere gæsternes transport.

3.2 Energi

Energi er et centralt miljøområde i driften af turistindkvartering og camping. Energiforbruget er blandt andet knyttet til bygninger, sanitetsfaciliteter, belysning, opvarmning og forskellige tekniske installationer og faciliteter.

For campingpladser omfatter det blandt andet:

- bygninger og fællesfaciliteter
- sanitetsbygninger
- køkkener og servicefaciliteter
- belysning
- opvarmning
- swimmingpools og andre energikrævende faciliteter
- elforbrug på selve pladsen.

GREENSTAY-kriterierne understøtter derfor:

- måling og opfølgning på energiforbrug
- energieffektiv belysning og udstyr
- reduktion af unødvendigt energiforbrug
- energieffektive installationer
- anvendelse af vedvarende energi, hvor det er relevant
- løbende forbedringer af energiforbruget.

Det centrale er ikke alene at reducere energiforbruget, men at sikre, at campingpladsen arbejder systematisk med at identificere muligheder for effektivisering og løbende forbedring.

3.3 Vand

Vandforbrug er et centralt miljøområde ved campingdrift. Det gælder især sanitære faciliteter, brusere, toiletter, rengøring, køkkener og eventuelle pools.

GREENSTAY-kriterierne bør derfor fokusere på:

- registrering af vandforbrug
- vandbesparende armaturer
- reduktion af unødvendigt forbrug
- kontrol af lækager
- effektiv rengøring
- ansvarlig drift af pools og andre vandfaciliteter
- information til gæster om vandforbrug.

Målet er ikke alene at reducere det samlede vandforbrug, men at sikre, at campingpladsen arbejder systematisk med at identificere og reducere unødvendigt forbrug.

3.4 Affald og ressourcer

Affald er både et resultat af campingpladsens egen drift og af gæsternes forbrug. Set i et livscyklusperspektiv er det imidlertid relevant at se længere tilbage i værdikæden og spørge, hvordan affald kan forebygges, og hvordan ressourcer kan anvendes bedre.

Campingpladser er allerede omfattet af nationale regler om sortering og håndtering af affald. GREENSTAY skal derfor ikke blot gentage de lovmæssige krav, men understøtte, at de omsættes til god praksis.

GREENSTAY bør blandt andet have fokus på:

- affaldsforebyggelse
- korrekt sortering
- genanvendelse

- håndtering af farligt affald
- reduktion af engangsprodukter
- information til gæster
- opfølgning på affaldsmængder.

Affald bør dermed ses både som et driftsområde og et ressourceområde. Det handler ikke alene om korrekt håndtering af det affald, der opstår, men også om at reducere forbruget, forlænge produkters levetid og øge mulighederne for genbrug og genanvendelse.

3.5 Ressourcer, indkøb og forbrug

Campingpladsens miljøpåvirkning opstår ikke kun gennem den daglige drift. Den er også knyttet til de produkter, materialer og services, som campingpladsen køber og anvender.

Det gælder eksempelvis:

- rengøringsmidler
- papir og forbrugsvarer
- inventar
- teknisk udstyr
- byggematerialer
- tekstiler
- fødevarer og andre varer.

Et livscyklusperspektiv betyder derfor, at campingpladsen så vidt muligt bør overveje produkternes levetid, ressourceforbrug, kvalitet, mulighed for genbrug og genanvendelse samt behovet for overhovedet at købe nyt.
Indkøb er dermed et område, hvor campingpladsen kan påvirke miljøpåvirkningen uden nødvendigvis selv at have kontrol over hele produktets livscyklus.

3.6 Bygninger, anlæg og vedligehold

Campingpladsens bygninger, veje, belægninger, servicefaciliteter og øvrige anlæg har en miljøpåvirkning både ved etablering, renovering, drift og senere nedtagning.
Et livscyklusperspektiv betyder derfor, at der ikke alene bør ses på energiforbruget under driften, men også på de materialer og ressourcer, der anvendes gennem anlæggenes levetid.

GREENSTAY bør derfor have fokus på:

- vedligehold frem for unødvendig udskiftning
- energieffektivisering
- relevante materialevalg ved renovering
- genbrug af materialer, hvor det er muligt
- reduktion af unødvendigt materialeforbrug
- hensyn til natur og arealer ved nye anlæg.

Ved den aktuelle kriterierevision har hovedfokus været på campingpladsernes løbende drift og de områder, hvor der allerede i dag er gode muligheder for at stille konkrete, relevante og kontrollerbare krav. GREENSTAY indeholder derfor enkelte krav og hensyn i forbindelse med byggeri og renovering, men området rummer samtidig et potentiale for en fremtidig udvikling af kriterierne. Det kan eksempelvis være gennem større fokus på materialevalg, levetid, genbrug, genanvendelse og ressourceforbrug.

3.7 Natur, arealer og biodiversitet

Campingpladser adskiller sig fra mange andre former for turistindkvartering ved ofte at optage relativt store arealer og være placeret tæt på eller integreret i natur- og landskabsområder.
Natur og biodiversitet er derfor et centralt område i en livscyklusbaseret tilgang til camping. Campingpladsens arealforvaltning kan både have negative påvirkninger og skabe muligheder for positive effekter.

GREENSTAY bør derfor understøtte:

- mere naturvenlig drift af grønne områder
- anvendelse af hjemmehørende planter
- reduktion af pesticider og unødvendig kemi
- gode levesteder for insekter, fugle og andre arter
- hensyn til eksisterende natur
- ansvarlig håndtering af lys og støj
- formidling af naturen til gæsterne.

Campingpladsens arealer kan dermed ikke alene betragtes som et ressourceforbrug, men også som en mulighed for at understøtte biodiversitet og naturkvalitet.

3.8 Gæsternes forbrug og adfærd

Gæsterne er en vigtig del af campingopholdets samlede miljøpåvirkning. Campingpladsen kan ikke kontrollere gæsternes adfærd, men kan gennem information, faciliteter og nudging gøre det lettere at træffe mere miljøvenlige valg.

Det kan eksempelvis ske gennem:

- information om vand og energi
- tydelig affaldssortering
- information om transportmuligheder
- formidling af naturhensyn
- synliggørelse af lokale tilbud og oplevelser
- mulighed for at benytte mere ressourceeffektive løsninger.

Gæsteinformation bør dog først og fremmest anvendes til at **understøtte konkrete indsatser**. Information i sig selv bør ikke betragtes som dokumentation for en miljømæssig forbedring, men som et middel til at understøtte ændret adfærd og effekten af campingpladsens øvrige indsatser.

4. Fra livscyklusperspektiv til GREENSTAY-kriterier

LCA-perspektivet anvendes til at prioritere de områder, hvor campingpladsen har mulighed for at gøre en konkret forskel.
Det betyder, at GREENSTAY-kriterierne så vidt muligt skal:

1. tage udgangspunkt i væsentlige miljøpåvirkninger,
2. være relevante for campingpladsens konkrete drift,
3. stille krav om konkrete indsatser,
4. kunne dokumenteres,
5. kunne kontrolleres,
6. gå ud over almindelig overholdelse af lovgivningen, og
7. understøtte løbende forbedringer.

Det er samtidig vigtigt, at kriterierne ikke bliver et forsøg på at regulere alle dele af campingopholdets samlede miljøpåvirkning. Der skal være en rimelig sammenhæng mellem den miljømæssige betydning, campingpladsens mulighed for at påvirke området og muligheden for at stille et meningsfuldt og kontrollerbart krav.

Dette er særligt relevant for transport, byggeri og visse dele af gæsternes forbrug. Her kan GREENSTAY i højere grad understøtte en positiv udvikling gennem information, faciliteter, nudging og krav til campingpladsens egne processer.

5. Samlet GREENSTAY-model

Livscyklusperspektivet kan dermed omsættes til følgende hovedområder:

Livscyklusområde	GREENSTAY-fokus
Transport	Muliggøre og fremme grønnere transport
Energi	Reduktion og effektiv anvendelse
Vand	Reduktion og effektiv anvendelse
Affald	Forebyggelse, sortering og genanvendelse
Ressourcer	Mindre forbrug, genbrug og længere levetid
Indkøb	Miljøhensyn ved produkter og services
Bygninger og anlæg	Energi, materialer, vedligehold og arealer
Natur	Biodiversitet og naturvenlig drift
Gæster	Information, nudging og ændret adfærd

6. GREENSTAY-kriterierne i et livscyklusperspektiv

Livscyklusperspektivet er et vigtigt fagligt grundlag for udviklingen og fremtidssikringen af GREENSTAY.

Et campingopholds samlede miljøpåvirkning opstår ikke alene som følge af aktiviteterne på selve campingpladsen, men er knyttet til en række forhold før, under og efter opholdet. Det gælder blandt andet gæsternes transport, opførelse og renovering af bygninger og faciliteter, energiforbrug, vandforbrug, indkøb, anvendelse af produkter og kemikalier samt affald og ressourcehåndtering.

GREENSTAY dækker allerede en række af de centrale miljøområder, som har betydning for campingpladsens egen drift og dermed for en væsentlig del af de påvirkninger, som campingpladsen har mulighed for at arbejde konkret med. Kriterierne har blandt andet en stærk dækning af energi, vand, rengøring og kemikalier, indkøb, ressourceforbrug, affald samt natur og biodiversitet. Der stilles samtidig krav om måling, dokumentation og opfølgning på blandt andet energi- og vandforbrug, ligesom campingpladsen skal arbejde systematisk med miljøindsatsen gennem handlingsplaner og konkrete forbedringstiltag.

Der er også fokus på gæsterne som en vigtig del af den samlede indsats. Gæsternes adfærd har betydning for blandt andet energi- og vandforbrug, affaldssortering, transport og brugen af campingpladsens faciliteter. GREENSTAY har derfor ikke alene fokus på, hvad campingpladsen selv kan ændre, men også på hvordan gæsterne kan få viden, muligheder og inspiration til at træffe mere miljøvenlige valg under opholdet.

6.1 Fokus på de områder, campingpladsen kan påvirke

Et centralt princip i GREENSTAY er, at kriterierne først og fremmest skal rette sig mod de områder, hvor campingpladsen har en reel mulighed for at påvirke miljøpåvirkningen gennem sin daglige drift, sine indkøb, sine faciliteter og sin gæsteinvolvering.
Det er et bevidst valg. Et livscyklusperspektiv kan identificere miljøpåvirkninger, som ligger uden for campingpladsens direkte kontrol, men det betyder ikke nødvendigvis, at disse påvirkninger kan omsættes til meningsfulde og kontrollerbare certificeringskrav.
GREENSTAY skal være ambitiøs, men kriterierne skal samtidig være relevante, realistiske og mulige for den enkelte campingplads at arbejde systematisk med og dokumentere.

Derfor skelnes der mellem områder, hvor campingpladsen kan påvirke direkte, områder hvor den kan påvirke indirekte, og områder hvor den primært kan understøtte gæster og samarbejdspartnere eller arbejde videre med gennem den fremtidige udvikling af ordningen.
Det er især tydeligt i forhold til transport, byggeri og affald.

Transport

Transporten til og fra campingpladsen er et væsentligt element i campingopholdets samlede miljøpåvirkning og vil i mange tilfælde udgøre en større del af påvirkningen end den drift, der finder sted på selve campingpladsen.

Samtidig er transport et område, som den enkelte campingplads kun i begrænset omfang kan kontrollere. Campingpladsen kan ikke bestemme, hvordan gæsten rejser til destinationen, hvilken bil der anvendes, eller hvor langt gæsten rejser. Transport er samtidig en grundlæggende del af turisme og camping.

GREENSTAY tager derfor udgangspunkt i det, campingpladsen faktisk kan påvirke. Målet er ikke at gøre campingpladsen ansvarlig for gæstens transport, men at nudge og understøtte gæsterne i at træffe mere miljøvenlige valg, hvor det er muligt.

Det kan eksempelvis ske gennem information om offentlig transport, cykelmuligheder og lokale oplevelser, der kan nås uden bil, samt gennem adgang til eller information om opladning af elbiler og andre muligheder for mere miljøvenlig transport.
På den måde indgår transport i GREENSTAYs livscyklusperspektiv, selv om transporten ikke fuldt ud kan reguleres gennem kriterierne.

Byggeri og renovering

Byggeri, renovering og materialeforbrug er ligeledes væsentlige i et livscyklusperspektiv. Valg af materialer, bygningernes levetid, energiforbrug, vedligeholdelse, genbrug og mulighederne for senere genanvendelse kan have betydning for en campingplads' samlede miljøpåvirkning over mange år.
Ved den aktuelle kriterierevision har hovedfokus imidlertid været på campingpladsernes løbende drift og på de områder, hvor der allerede i dag er gode muligheder for at stille konkrete, relevante og kontrollerbare krav.

GREENSTAY indeholder derfor allerede enkelte krav og hensyn i forbindelse med byggeri og renovering, men området rummer samtidig et potentiale for en videre udvikling.
På længere sigt kan kriterierne eksempelvis styrkes med større fokus på materialevalg, materialernes levetid, genbrug og genanvendelse, ressourceforbrug samt andre relevante aspekter af byggeriets samlede miljøpåvirkning.

En sådan udvikling bør ske på baggrund af et fortsat fagligt arbejde, så nye krav både har en reel miljømæssig effekt og er proportionale og praktisk anvendelige for campingpladserne.

Affald og ressourceforbrug

Affald er et andet område, hvor livscyklusperspektivet er relevant, men hvor GREENSTAY samtidig har valgt en praktisk tilgang.

Campingpladser er allerede omfattet af omfattende nationale regler for sortering og håndtering af affald. En væsentlig del af den grundlæggende affaldshåndtering er derfor reguleret gennem lovgivningen, og GREENSTAY skal ikke blot gentage de offentlige krav.

GREENSTAYs rolle er i højere grad at understøtte, at reglerne omsættes til god praksis på campingpladsen. Det gælder blandt andet ved at gøre affaldssorteringen enkel og tydelig for gæsterne, sikre god information og skabe rammer, der gør det nemt at sortere korrekt.

Samtidig er affald ikke kun et spørgsmål om, hvad der sker med affaldet, når det er opstået. Set i et livscyklusperspektiv er det mindst lige så relevant at se på forebyggelse af affald, reduktion af ressourceforbruget, genbrug og mulighederne for at forlænge produkters levetid.

Dette perspektiv er relevant for både indkøb, drift og gæsteinvolvering og kan derfor fortsat udvikles i GREENSTAYs kriterier.

6.2 LCA som grundlag for den fortsatte udvikling

LCA-perspektivet skal dermed ikke forstås som et krav om, at campingpladsen skal have kontrol over alle miljøpåvirkninger, der kan knyttes til et campingophold. Det skal snarere sikre, at udviklingen af GREENSTAY sker med blik for hele campingopholdets miljøpåvirkning og ikke alene for det, der er lettest at måle på selve campingpladsen.

Perspektivet bidrager dermed til at skabe et bredere beslutningsgrundlag for kriterierne. Det kan pege på områder, hvor GREENSTAY allerede har en stærk dækning, områder hvor kriterierne kan styrkes, og områder hvor påvirkningen primært kan ske gennem information, nudging, samarbejde eller en langsigtet udvikling af ordningen.

Samtidig er det et grundlæggende princip, at GREENSTAY-kriterierne skal være handlingsorienterede og anvendelige i praksis. Der skal være en sammenhæng mellem kriteriernes ambitionsniveau og den enkelte campingplads' mulighed for at påvirke, dokumentere og følge op på indsatsen.

Samlet set bruges livscyklusperspektivet derfor som et fagligt kompas for GREENSTAY. Det skal være med til at sikre, at indsatsen rettes mod de væsentlige miljøpåvirkninger, samtidig med at kriterierne tager udgangspunkt i det, campingpladsen konkret kan påvirke, arbejde med og dokumentere.
På den måde skabes der en balance mellem et helhedsorienteret blik på campingopholdets samlede miljøpåvirkning og en praktisk certificeringsordning, som campingpladserne reelt kan omsætte til handling.

LCA-perspektivet er dermed ikke et mål i sig selv, men et grundlag for at sikre, at GREENSTAY udvikler sig i retning af de områder, hvor den samlede miljøeffekt er størst, samtidig med at kravene forbliver relevante, proportionale og mulige at arbejde med i praksis. Det giver samtidig et fagligt grundlag for, at kommende revisioner kan tage højde for ny viden, nye teknologier og nye muligheder for at påvirke campingopholdets samlede miljøpåvirkning.